

T.C.
ERZİNCAN
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/.....

KARAR NO : 2024/.....

DAVACI :
VEKİLİ : AV. OZAN KARAKAYA

DAVALI : ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
VEKİLİ :

DAVANIN ÖZETİ : Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak görev yapan davacı tarafından, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nün bölüm başkanlığına atamasının yapılması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü'nün 01.09.2023 tarih ve 289645 sayılı işleminin; bölüm başkanlığı görevine engel bir disiplin cezası ve sair bir hususun bulunmadığı, 18.09.2023 tarihinde Üniversitesi Rektörlüğü'ne itiraz edildiği ancak kendisine herhangi bir cevap verilmediği, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümünün aylıklı tek öğretim üyesi olması sebebiyle bölüm başkanı olarak atanmasının gerektiği, atamanın reddi gerekçesi olarak "Bir bölümlü fakültelerde dekan aynı zamanda bölüm başkanıdır." maddesine dayanılmakta ise de işbu gerekçenin hukuka aykırı olduğu, zira Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nün yüksekokulun tek bölümü olmadığı, Turizm ve Otelcilik Bölümünün de bulunduğu, bununla birlikte söz konusu madde fakülteler için geçerli olup talep ettiği bölüm başkanlığı görevinin yüksekokul bünyesinde yer aldığı, dekanın bölüm başkanı olabileceğine dair madde yer almaktayken yüksekokul müdürünün bölüm başkanı olacağına dair bir hükmün bulunmadığı, kaldı ki yüksekokul müdürü bölümün aylıklı öğretim üyesi olmadığından bölüm başkanlığı görevine atanmasının hukuka aykırı olduğu, yüksekokul müdürünün bölümün akademik personelleri arasında bile yer almayorken, ayrıca haftanın sadece 2 günü bölüme gelip ancak idari görevlerini yapabiliyorken ve hem Eğitim Fakültesinde hem Sosyal Bilimler Enstitüsünde hem de Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu ile Meslek Yüksekokulu'nda dersler veriyorken bölüm için ne kadar verimli bir bölüm başkanlığı yürüteceğinin sorgulanmadığı, işbu idari işlemin kamu zararına sebebiyet vereceği, hukuka aykırı olduğu iddia edilerek iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümünün kapatılarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Personel Dairesi Başkanlığının 09/04/2020 tarih ve E.25918 sayılı işlemiyle kadrosu Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Bölümünde bulunan öğretim elemanlarının kadrolarının Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümüne aktarıldığı, davacı tarafın iddia ettiği gibi bahse konu yüksekokulda birden fazla bölüm olmadığı gibi davacının da Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümünün tek aylıklı öğretim üyesi olmadığı, davacının bölüm başkanı olma talebinin de böyle bir zorunluluğun olmadığı gerekçesiyle reddedildiği, iş bu davanın konusunun Yüksekokul Müdürünün bölüm başkanı olarak atanması işlemi olmadığı, haliyle davacı tarafın bu işlemin hukukiliğini ıredelediği açıklama ve iddialarının davanın konusu dışında olduğu, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Erzincan İdare Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek gereği görüldü.

Dava; Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak görev yapan davacı tarafından, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nün bölüm başkanlığına atamasının yapılması talebiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü'nün 01.09.2023 tarih ve 289645 sayılı işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3.maddesinde; " (...) g) Yüksekokul: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumudur., k) Bölüm: Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve

T.C.
ERZİNCAN
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/.....

KARAR NO : 2024/.....

anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve anasanat dalları bilim ve sanat dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir." hükmü, "Organlar" başlıklı 20.maddesinde; "a. Yüksekokulların organları, yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kuruludur. b. Yüksekokul müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir. Müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasında üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur. Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir. Yüksekokul müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri yüksekokul bakımından yerine getirir. c. Yüksek okul kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve okulu oluşturan bölüm veya ana bilim dalı başkanlarından oluşur. d. Yüksekokul yönetim kurulu; müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ile müdürce gösterilecek altı aday arasında yüksekokul kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur. e. Yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri yüksekokul bakımından yerine getirirler." hükmü, "Bölüm" başlıklı 21.maddesinde; "Bir fakülte ya da yüksekokulda, aynı veya benzer nitelikte eğitim - öğretim yapan birden fazla bölüm bulunamaz. Bölüm, bölüm başkanı tarafından yönetilir. Bölüm başkanı; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde doktor öğretim üyeleri arasında fakültelerde dekanca, fakülteye bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine dekanca, rektörlüğe bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine rektörce üç yıl için atanır. Süresi biten başkan tekrar atanabilir. Bölüm başkanı, görevi başında bulunamayacağı süreler için öğretim üyelerinden birini vekil olarak bırakır. Herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir bölüm başkanı atanır. Bölüm başkanı, bölümün her düzeyde eğitim - öğretim ve araştırmalarından ve bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur."

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu temel alınarak çıkarılan Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin "Bölümler" başlıklı 13.maddesinde; "Bölümler; fakülte ve yüksekokulların amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün oluşturan ve lisans düzeyini de içeren en az bir eğitim-öğretim, bilim ve sanat dallarında araştırma ve uygulama yapan birimlerdir. Ancak, Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık ve İlahiyat gibi geleneksel olarak lisans düzeyinde bir eğitim-öğretim programı uygulayarak tek tür diploma veren yükseköğretim kurumlarında en çok üç; Veteriner Fakültelerinde en çok beş, Hukuk Fakültelerinde özel hukuk ve kamu hukuku olmak üzere iki bölüm kurulabilir. Bununla birlikte lisans düzeyinde birden fazla diploma veren İlahiyat, İlahiyat Bilimleri, İslami İlimler, Uluslararası İslam ve Din Bilimleri Fakültelerinde üç bölümden fazla bölüm oluşturulabilir. Yükseköğretim kurumları içinde bölüm açılmasına, birleştirilmesine veya kapatılmasına doğrudan veya üniversitelerden gelecek önerilere göre Yükseköğretim Kurulu karar verir. Bir diplomaya yönelik eğitim programı uygulamayan, Türkçe, yabancı diller, inkılap tarihi, plastik sanatlar, müzik ve beden eğitimi bölümleri rektörlüğe bağlı olarak da kurulabilir. Bölümler, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim veya anasanat dallarından oluşur. Bir fakültede veya yüksekokulda aynı veya benzer nitelikte eğitim-öğretim yapan birden fazla bölüm bulunamaz." kuralına, 14.maddesinde; "Birden fazla ana bilim dalı bulunan bölümlerde bölüm başkanı, o bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasında o bölümü oluşturan anabilim veya anasanat dalı başkanlarının 15 gün içinde verecekleri yazılı görüşlerini dikkate alarak bir hafta içinde fakültelerde, dekanca; fakülteye bağlı yüksekokullar ve konservatuvarlarda müdürün önerisi üzerine dekanca; rektörlüğe bağlı yüksekokullar ve konservatuvarlarda müdürün önerisi üzerine rektörce atanır. Dekan, atamaları rektörlüğe bildirir. Tek anabilim dalı bulunan bölümlerde bölüm başkanı; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasında, fakültelerde; Bölüm Kurulunun görüşü alınarak dekanca, fakülteye bağlı yüksekokul ve konservatuvarlarda müdürün önerisi üzerinde dekanca, rektörlüğe bağlı yüksekokul ve konservatuvarlarda müdürün önerisi üzerine rektörce atanır. Dekan, atamaları rektörlüğe bildirir. Bir bölümlü fakültelerde dekan aynı zamanda bölüm başkanıdır."

T.C.
ERZİNCAN
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/.....

KARAR NO : 2024/.....

Bölüm başkanı bölümdeki öğretim üyelerinden iki kişiyi üç yıl için başkan yardımcısı olarak atayabilir. Bölüm başkanı gerekli gördüğünde yardımcıları değiştirebilir. Bölüm başkanının görevi sona erdiğinde yardımcıların görevleri de sona erer. Bölüm başkanı, bölümün her düzeydeki eğitim-öğretim ve araştırmalarından ve bölümle ilgili her türlü faaliyetin düzenli ve verimli olarak yürütülmesinden, kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamaktan sorumludur. Bölüm başkanı, fakülte veya yüksekokul kuruluna katılır ve bölümü temsil eder. Bölümde görevli öğretim elemanlarının görevlerini yapmaları bölüm başkanı tarafından izlenir ve denetlenir. Bölüm başkanı, her öğretim yılı sonunda bölümün geçmiş yıldaki eğitim-öğretim ve araştırma faaliyeti ile gelecek yıldaki çalışma planını açıklayan raporu, bağlı bulunduğu rektör, dekan veya yüksekokul müdürüne sunar." kuralına, "Yöneticilerle İlgili Ortak Hükümler" başlıklı 18.maddesinde; "Bölüm, anabilim, anasanat, bilim ve sanat dalları başkanlarının görev süreleri üç yıldır. Süresi biten başkan yeniden aynı usullerle atanabilir. Bölüm başkanları ile yardımcıları devamlı statüde veya devlet memurlarının tâbi oldukları mesai saatlerine ve süresine tâbi olmak şartıyla kısmi statüde olan öğretim üyeleri arasından bu Yönetmeliğin 14.; anabilim, anasanat, bilim ve sanat dalları başkanları ile yardımcıları devamlı statüde veya devlet memurlarının tâbi olduğu mesai saatlerine ve süresine tâbi olmak şartıyla kısmi statüde olan öğretim üyeleri, bulunmadığı takdirde öğretim görevlileri arasından Yönetmeliğin 16. ve 17. maddelerinde belirtilen esaslara göre seçilir. ... Başkanlık görevinde bir doçentin bulunması halinde bir profesörün, bir yardımcı doçentin bulunması halinde profesör veya doçentin, bir öğretim görevlisinin bulunması halinde ise bir öğretim üyesinin aynı birimde görevlendirilmesi ile başkanlık görevi sona erer. Boşalan başkanlık görevine usulüne göre yeni başkan atanır. Bir birimde başkanlık yapan yardımcı doçentin veya öğretim görevlisinin görev sürelerinin bitiminde başkanlık görevleri de sona erer. Bölüm, anabilim, anasanat, bilim ve sanat dalı başkanları görevi başında bulunamayacağı süreler için yardımcıları veya öğretim üyelerinden birini vekil olarak bırakırlar. Herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir başkan atanır." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak görev yapan davacının, 21.08.2023 tarihli dilekçe ile, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 21.maddesi ile Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 14.maddesi uyarınca, bölümün tek aylıklı öğretim üyesi olduğundan bahisle Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nün bölüm başkanlığına atamasının yapılması talebiyle yaptığı başvurunun, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü'nün 01.09.2023 tarih ve 289645 sayılı işlemi ile "yüksekokul bünyesinde bir bölüm bulunduğu, bu nedenle yüksekokul müdürünün ilgili Yönetmelik uyarınca aynı zamanda bölüm başkanlığı görevini de yürütmekte olduğu" gerekçesiyle reddedilmesi üzerine, anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; Mahkememizin 21.12.2023 tarihli ara kararı ile, "..... Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu'nun fakülteye mi rektörlüğe mi bağlı olduğu, tek bölümü olduğu belirtilen Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nde tek anabilim dalı mı birden fazla anabilim dalı mı bulunduğu ve bunların neler olduğu, 05.01.2023 tarihinde boşaldığı belirtilen Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü bölüm başkanlığının boşalma sebebinin açıklanarak bu tarihten sonra bölüm başkanlığına herhangi bir atama işlemi tesis edilip edilmediği" sorulmuş olup, davalı idarece ara kararına cevaben, "..... Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu'nun rektörlüğe bağlı olarak faaliyet gösterdiği, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nde tek anabilim dalının bulunduğu, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü'nün 4 yıllık bir bölüm olduğu, lisans seviyesinde olduğu, bu nedenle ana bilim dalı başkanlığı yapılanmasının bulunduğu, 05.01.2023 tarihine kadar bölüm başkanlığı görevinin önceki yüksekokul müdürü tarafından yürütüldüğü, ilgilinin emekli olması nedeniyle ilk kez atama işlemi yapıldığı, söz konusu atama işleminin dava konusunu oluşturduğu" hususları belirtilmiştir.

Bakılan davada; Personel Daire Başkanlığı'na hitaben yazılan Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü'nün 05.01.2023 tarih ve 230767 sayılı yazısında, "Dr. Öğr. Üyesinin resen emekli olmasından dolayı boşalan Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü bölüm başkanlığı görevine yeni

T.C.
ERZİNCAN
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/.....

KARAR NO : 2024/.....

bir bölüm başkanı atanıncaya kadar Müdürlük makamı uhdesinde yürütülmesi hususunu gereğini bilgilerinize arz ederim" ifadesine yer verildiği görülmüş olup, bu kapsamda bölüm başkanlığına herhangi bir atama işlemi yapılmadığı, bölüm başkanı atanıncaya kadar bölüm başkanlığı görevinin yüksekokul müdürü tarafından yerine getirildiği anlaşılmıştır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden; rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bölüm başkanının; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasından müdürün önerisi üzerine rektörce atanacağı açıktır.

Ayrıca, bölüm başkanının bölümün her düzeydeki eğitim-öğretim ve araştırmalarından ve bölümle ilgili her türlü faaliyetin düzenli ve verimli olarak yürütülmesinden sorumlu olduğu, her öğretim yılı sonunda bölümün geçmiş yıldaki eğitim-öğretim ve araştırma faaliyeti ile gelecek yıldaki çalışma planını açıklayan raporu, bağlı bulunduğu rektör, dekan veya yüksekokul müdürüne sunacağının belirtildiği görüldüğünden bölüm başkanı ve yüksekokul müdürü sıfatlarının aynı kişide birleşmesinin, bölümün işleyişini ve hiyerarşik yapısını bozacağı kuşkusuzdur.

Bu durumda; yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereği tek anabilim dalı bulunan Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü bölüm başkanının; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde yardımcı doçentleri arasından müdürün önerisi üzerine rektör tarafından atanması gerekmekte olup, bölüm başkanlığı görevinin bizzat yüksekokul müdürü tarafından yerine getirilebileceğine ilişkin bir hükme yer verilmemesi veya bölüm başkanlığı görevinin yüksekokul müdürü tarafından vekaleten yürütüleceğine ilişkin bir yöntemin de öngörülmemesi karşısında, davacı tarafından bölüm başkanlığına atamasının yapılması talebiyle yapılan başvurunun, yüksekokul müdürünün aynı zamanda bölümün de başkanı olduğu gerekçesiyle reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Diğer yandan; işbu karar doğrudan davacının bölüm başkanı olarak atanması sonucunu doğurmayacak olup, ilgili mevzuatındaki usullere riayet edilmesi suretiyle, davalı idarenin söz konusu bölümde mevcut profesör, doçent ve yardımcı doçent durumunu değerlendirerek seçenekler arasından en uygun kişiyi seçme konusunda takdir yetkisine sahip olduğu açıktır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin iptaline, aşağıda dökümü yapılan 1.110,20-TL yargılama gideri ile kararın verildiği tarihte yürürlükte olan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 10.500,00-TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, YD itiraz aşamasında alınmayan 1.169,40-TL Y.D. itiraz harcının 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 13/j maddesi uyarınca harçtan muaf olan davalı idareden tahsiline yer olmadığına, davalı idarece posta gideri olarak karşılanan 151,00-TL yargılama giderinin davalı idare üzerinde bırakılmasına, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen ve aidiyetine göre taraflara iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Erzurum Bölge İdare Mahkemesi'ne istinaf yolu açık olmak üzere, 25/04/2024 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan Vekili